

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Misericordiae Palatium

Variis Sacrae-Scripturae Locis, Atque Septem misericordiae operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gzaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Quomodo Christus in hac peregrinationis valle hospites suos
remunerauerit c.17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54459)

QUOMODO CHRIS-
TUS IN HAC PEREGRINA-
TIONIS VALLE HOSPI-
tes suos remunerauerit.

CAPVT XVII.

CUm in omnibus rebus semper se mu-
nificum ostendat Saluator, solet tamē
in ijs maximē beneuolum se demonstrare
vbi charitatis ac pietatis officia experitur.
Hinc est quod ex frequentibus scripturæ
locis percipimus eum Hospitalitatem &
commendasse, & gratiarum prærogatiuis
Hospitalales cumulasse. An erga Matrem
suam Virginem Sacratissimam ingratum
fuisse quis dixerit? Hæc in aluo suo virginali,
nouem mensibus filium portauit; hanc
Filius gratia plenam effecit, & Sanctitatis
in ea imaginem formauit. Hanc super cho-
ros Angelorum & super omnes Seraphicos
spirituum cœlestium ordines Reginam
constituit. Eum Magdalena hospitij ex-
cepit; sed nequaquam hospitij sui mercede
caruit. Munificus enim peregrinus, Salua-
tor noster ab ea septem expulit dæmonia;
virtu-

virtutes præclaras in eorum loca introducēs, & eā suæ resurrectionis gloriosæ voluit esse annunciatricem. Et licet nullatenus ab Apostolo concessum fuisset Mulierib⁹ prædicare, hæc tamē speciali prærogatiua post terrarū multa emensa spatia, Marsiliensib⁹ & Resurrectionē & nostræ Redemptionis mysterium meruit nunciare. Tandemq; in desertū secedens, per triginta annos Angelico sustēta ministerio, & cœlesti recreata viatico, in pace quieuit. Eum Martha hospitio excepit (de qua sic loquitur scriptura) *Mulier quadam Martha nomine excepit eum in domum suam*; sed nec sua mercede caruit. Meruit namque per hospitalitatem, vt Lazarus ab inferis ad vitam reuocaretur. Quoniam autem huius Mulieris hospitalitas tantopere & à Domino & à Patribus laudatur, impudentiam imperiti Caluini cohibere volo; qui de ea loquens; & eum culpatur qui sine culpa est, & eam accusat que ab omnibus summis laudibus celebratur. Ait enim *Vitiosa erat hospitalitas Martha*. Et alio in loco, priori sententiæ contradicens inquit: *Laude digna fuit Martha hospitalitas, sicut laudatur.* & infra: *Digna laude est Martha, quod Christum exci-*

Luc. 10.

Ioan. 11.

*In cap. 11.
Ioan.*

*In c. 10.
Luce.*

excipit. ô impostorem perniciosum, & sacrarum litterarum imperitum explanatorem? Nunquid virtus & vitium in eodem subiecto simul esse possunt? Nunquid vitium dices esse laudabile? vitiosam dices Marthæ Hospitalitatem, & indicas laude dignam. Tua te sententia iudico. Iudicent & hæc qui audiunt. Contradictoriarum alteram necessarium est esse veram, alteram falsam, vel fuit vitiosa & sic nulla laude digna, vel fuit meritoria, & sic laudabilis. Quod vitiosa fuerit nullibi inuenis. Calumniaris dumtaxat, & si posses vitiosum fingeres esse Deum. Tua tibi in damnum sententia deseruiat. Laudabilem namque tum ex Christi testimonio; tum ex Patrum & Scripturæ autoritatibus fuisse Marthæ hospitalitatem facile colligimus. D. Basilius laudabile dicit fuisse harum ^{De const. monach. c. 2.} sororum studium in hospitij exercitio peragendo. Martha quippe in Corpore Saluatoris sustentando omnem ponebat operam; Maria spiritali intenta operi interius à Saluatore sustentabatur. Altera visibili cibo Magistrum pascebat in corpore; altera inuisibili alimento à Magistro pascebatur

batur in corde. Sicque dum huius excipit ministerium; alterius non vituperat officium. Laudatur Marthæ obsequium, sed laudabilius demonstratur esse Mariæ studium. Quia (vt inquit D. Gregorius) licet Actiua vita per Marthæ ministerium designata sit laudabilis; eam tamen contemplatiua, per Mariæ studium figurata, multis modis superat & excellit. Et (vt scribit Augustinus) quomodo putandum est vituperabile fuisse Marthæ ministerium, cuius animus iucundabatur, quod hospitem excepisset diuinum? Si reprehensa fuit nõ deinceps peregrinos excipiant, homines; nulla sit amodo cura hospitalitatis. Hæc ille. Quæ quidem omnia necesse fuit in medium producere vt impudentis hæretici fallacia panderetur, negantis bonam fuisse Marthæ hospitalitatem, & Christum hospites affluenter remunerasse. Quis enim hoc vnquam in Magdalena, Martha aut Lazaro contigisse dicat? Has pro Hospitalitate, vitijs expulsi, virtutibus cumulauit; Hunc pro eodem officio, amici nomine nuncupauit, virtutis redditum, Episcopali infula reddidit conspicuum, dein pro sui nominis amore, martyrem effecit gloriosum.

An fortè in Zacchæo ingratitude in
qui.

*Lib. 6. Moral.
cap. 18.*

*Melch. Flau.
De statu de-
funct. Fol. 32.*

quirere quis volet? Vix Zachæus elocutus fuerat, *Domine ecce dimidium bonorum meorum do pauperibus*, vix domum illius Saluator introierat, cum subito vox audita est saluatoris, cum subito retributio facta est hospitalitalis. Quæ retributio? *Hodie Domui huic salus facta est, eo quod & ipse sit filius Abrahæ*. Dominum excipit nec excipitur à Domino, cum pascit corporalibus escis, qui spiritualibus maximè delectatur condimentis. Nunquid Simoni congruè pro hospitalitate satisfecit? eius domum ingressus ut manducaret, sub occultis parabolaè verbis, salubri exhortatione de sua salute monuit, & pascentis corpus suum, animam interius diuinis monitionibus pascit. Insuper & corpus infectum lepra, mundauit, & integræ puritati restituit. Discipulos euntes in Emmaus sua præsentia recreauit, & sub panis speciebus, corp^o suum pro hospitalitate manducandum præbuit: ut censet Augustinus.

Luc. 19.

Lib. 5. de
Concord.
Euang. c. 25.

Quid de hospite Christi in vltima cæna eloquar? Hic pro hospitalitate, meruit in domo sua Spiritum Sanctum suscipere meruit & virginis sacratissimæ cæterorūque Apostolorū corpora pluries excipere. Et quoniam debet esse hospes ab hospite

V tutus

tutus ne damnum inferret hospiti, sciens quæ ventura erant super se, exijt é domo. ne cohors insolenter hospitis domum deua-
staret. Infinita denique sunt loca quæ legē-
tibus scripturas passim occurrunt, quæque
huic narrationi contexere tœdiosum ni-
mis foret.

QVOD HOSPITALI-
TAS IN HAC VITA ET IN A-
LIA A DEO COMPETEN-
ter premietur.

CAPVT XVII.

SI Poetarum fabulis fides foret adhiben-
da, credendaq; essent quæcumque in eis
finxerunt, pulcherrimo hospitalitatis retri-
butionem morpheo demonstratam hico-
stenderem. Quod præterire ob insignē fa-
bulæ modum nequeo, etiam quia vulgaris
est: Philemo & Blancis cum Iouem & Mer-
curium per compita Ciuitatis cursitantes,
atque in vicinia hospitium inquirētes con-
spexissent, (ijs tamen ignotis sub vestibus,
peregrinos se fingentes) benigno affatu in-
domunculam induxerunt. Quibus rece-
denti-